

संस्कृत वार्ता:

दिनाङ्क : 18/08/2026

सायम ☐ 06:20

आदौ मुख्यवार्ता:

- अद्य नवदेहल्यां समनुष्ठिते द्वादशे ब्रिक्स-पर्यावरण-मन्त्रि-परिषद्-अधिवेशने केन्द्रीय-पर्यावरण-मन्त्री भूपेन्द्र-यादवः प्रावोचत् यत् भारतेन पंचोत्तरद्विसहस्र तम-वर्षात् द्वाविंशत्युत्तरद्विसहस्र तम-वर्षं यावत् मालिन्य-विसर्जन-तीव्रतायाम् सप्तत्रिंशत् प्रतिशततोप्यधिकं भूयान् ह्रासः समासादितः।
- भारतीय-विशिष्ट-प्रत्यभिज्ञान-प्राधिकरणेन राष्ट्रव्यापि-सङ्कल्पस्य अङ्गत्वेन शाला-च्छात्राणां द्विकोटिकोप्यधिकं अनिवार्य-आधार-बायोमेट्रिक-कार्यं साफल्येन निर्व्यूढम्।
- भारतीय-जनता-पार्टी-दलेन उत्तरप्रदेश-पञ्जाब-गुजरात-राज्येषु नूतनाः राज्य-प्रभारिणः सह-प्रभारिणः च नियोजिताः ।
- प्रशासनेन राष्ट्रिय-क्रीडा-पुरस्काराणां उद्घोषणा विहिता। बैडमिण्टन्-क्रीडायाः त्रीसा-जोली, पुल्लेला-गायत्री-गोपीचन्द्रः च अथ पञ्चदश-उत्कृष्टाः क्रीडकाः सम्माननीयाय 'अर्जुन-पुरस्काराय' समभ्यर्थिताः।
- अपि च,
- नेदरलैण्ड्स्-देशस्य एमस्टेलवीन-नगरस्थे 'वेगनर-हॉकी-क्रीडाङ्गणे' सञ्जायमानायां स्पर्धायां भारतीय-महिला-हॉकी-दलं दक्षिण-अफ्रीका-दलेन सह स्पर्धिषीष्ट।

अथ वार्ता: विस्तरेण

भारत-मण्डपे ब्रिक्स

नवदेहल्याः भारत-मण्डपे ब्रिक्स-राष्ट्राणाम् द्वादशः पर्यावरण-मन्त्रिणां शिखर-समवायः प्रावर्तत। अस्य द्विदिवसीय-सम्मेलनस्य अध्यक्षतां केन्द्रीय-पर्यावरण-वन-जलवायु-परिवर्तन-मन्त्री भूपेन्द्र-यादवः अकरोत्। भारतस्य षड्विंशत्यधिकद्विसहस्रतमस्य वर्षस्य ब्रिक्स-अध्यक्षतायाः मुख्य-विषयः पर्यावरण-सहनशीलता

तथा नवोन्मेषस्य संवर्धनम् अस्ति। सम्मेलनं सम्बोध्य भूपेन्द्र-यादवेन 'मानवता-प्रथम'-दृष्टिकोणम् अनुसृत्य नीतीनाम्, द्योगिक्याः, जन-सहभागितायाश्च एकीकृत-प्रयासाः सुदृढाः कृताः।

□इट-1400- भूपेन्द्र

मन्त्रिणा ज्ञापितं यत् भारतेन पंचोत्तरद्विसहस्रतमवर्षतः द्वाविंशत्युत्तरद्विसहस्रतम वर्षावधौ मालिन्य-उत्सर्जिते सप्तत्रिंशतः अधिकः ह्रासः कृतः। तेन स्पष्टीकृतं यत् अध्यक्षत्वेन भारतं सर्वैः सदस्य-राष्ट्रैः सह सहमति-आधारित-वार्तायै सदैव प्रतिबद्धं वर्तते।

आधार-नवीकरणम् □

भारतीय-विशिष्ट-परिचय-प्राधिकरणेन अनिवार्य-बायोमेट्रिक-नवीकरणाय सञ्चालिते राष्ट्रव्यापि-अभियाने काचित् महती उपलब्धिः प्राप्ता। प्राधिकरणेन देशस्य विभिन्न-विद्यालयेषु द्विकोट्यधिकानां छात्राणां बायोमेट्रिक-नवीकरण-प्रक्रिया साफल्येन सम्पूरिता। विगतवर्षस्य सितम्बर-मासात् प्रारब्धे अस्मिन् विशेषाभियाने एतावता षड्पञ्चाशत्सहस्राधिकैकलक्ष-विद्यालयाः समाविष्टाः, येन कोटिशः छात्राः विद्यालयेष्वेव स्वकीयं बायोमेट्रिक-नवीकरणं कारयेयुः। इलैक्ट्रॉनिक्स-सूचना-प्रौद्योगिकी-मन्त्रालयेन स्पष्टीकृतं यत् अस्य अभियानस्य साहाय्येन अनिवार्य-बायोमेट्रिक-सेवा साक्षात् विद्यालय-स्तरे प्रापिता, येन छात्रेभ्यः एषा प्रक्रिया अतीव सरला सौविध्ययुता च संवृता। मन्त्रालयेन संसूचितं यत् पञ्च-वर्षेभ्यः अल्प-वयस्कानां शिशूनां कृते केवलं जनसांख्यिकीय-सूचनाः छायाचित्राणि च सङ्गृह्यन्ते, यतो हि तस्मिन् वयसि अङ्गुली-चिह्नानि नेत्र-तारक-संरचना च अविकसिता भवति। अतः पञ्चमे वर्षे अथ च पुनश्च पञ्चदशे वर्षे बालकानां कृते अनिवार्य-बायोमेट्रिक-नवीकरणम् आवश्यकं भवति, येन तेषां बायोमेट्रिक-विवरणं सर्वथा अद्यतनं तिष्ठेत्।

पीजेपी-प्रभारिणः

भारतीय-जनता-दलस्य राष्ट्रियाध्यक्षेण नितिन-नबीनेन उत्तरप्रदेश-पञ्जाब-गुजरातप्रदेशेभ्यः नूतनप्रदेश-प्रभारिणः नियुक्ताः। विनोद-तावडे उत्तर-प्रदेशस्य प्रभारीत्वेन अथ जगदीश-ईश्वरभाई-पटेलः सह-प्रभारीत्वेन नियुक्तीकृतः। डा. सतीश-पूनिया पञ्जाब-राज्यस्य प्रभारी एवञ्च तरुण-चुघः गुजरात-राज्यस्य प्रभारी-पदे नियुक्तः।

पीजेपी-राष्ट्रगीतम् □

भारतीय-जनता-पार्टीति दलेन नवदिल्ल्यां अखिल-भारतीय-काङ्ग्रेस-समित्याः मुख्य-कार्यालये स्वतन्त्रता-दिवस-समारोहे राष्ट्रिय-गीतस्य वन्दे मातरम् इत्यस्य कृताम् अवमाननामभिलक्ष्य काङ्ग्रेस-दलस्य तीव्रा आलोचना कृता। नवदिल्ल्याम् वार्ताहरान् सम्बोधयन् भाजपा-दलस्य प्रवक्ता रविशङ्कर-प्रसादः अवदत् यत् यदि काङ्ग्रेस-दलं राष्ट्रिय-गीतस्यापि सम्मानं नैव कर्तुं शक्नोति, तर्हि तेन स्वातन्त्र्य-सङ्ग्रामस्य एकमात्र-संरक्षकः इति एकाधिकार-प्रदर्शनं स्थगनीयम्। सः अग्रे आरोपितवान् यत् हयः यदा काङ्ग्रेस-अध्यक्षः मल्लिकार्जुन-खर्गे गोवा-राज्यं गतवान्, तत्रापि दलस्य कार्यक्रमे वन्दे मातरम् गीतस्य केवलं पद्य-द्वयमेव गीतम्।

विराम

संस्कृतवार्तायाः संस्करणमिदम् [इदानीम् आकाशवाणीतः प्रसार्यते। सममेव अयं कार्यक्रमः आकाशवाण्याः अन्तर्जालपटले \[www.newsonair.gov.in\]\(http://www.newsonair.gov.in\) इत्यत्र, अथ newsonair चलदूरभाषीय-तन्त्रांशे अपि उपलब्धो भविष्यति।](http://www.newsonair.gov.in)

झारखण्ड-डुमरी

झारखण्ड-राज्यस्य गुमला-जनपदे डुमरी-आरक्षी-केन्द्र-सीमायां शासन-विद्रोहिणः जे.जे.एम्.पी.-सङ्घस्य पञ्च-लक्ष-पारितोषिक-भूषितः उप-मण्डल-नेता रामदेव-लोहरा त्रिभिः सहचरैः सह आरक्षी-बलेन निगृहीतः। गुप्त-वार्ताम् आसाद्य कृतायाम् अस्यां निग्रह-क्रियायाम् अस्त्र-शस्त्राणि, गोलिकाः, सञ्चार-यन्त्राणि च गृहीतानि। अत्रावधेयं यत् आरक्षी-बलस्य उग्रवाद-विरोधि-अभियाने इयं महती सिद्धिः अस्ति।

राजनाथ-सिंहेन एन.सी.सी.

नवदेहल्यां केन्द्रीय-रक्षामन्त्रिणा राजनाथ-सिंहेन एन.सी.सी.-कन्यानां 'अपराजिता - पारंग ला 2026' इति सुदीर्घ-पर्वतारोहण-यात्रायाः ध्वजारोहणं विधाय यात्रा आरब्धा। त्रिंशत्-दिवसात्मिका एषा यात्रा हिमाचलस्य स्पीति-उपत्यकातः लद्दाखस्य चाङ्गथाङ्ग-प्रदेशं यावत् सार्धद्विशत किलोमीटर्-विस्तीर्णं दुस्तरं पारङ्ग-ला-गिरिपथम् अतिक्रमिष्यति। त्रिसैना-महिला-नेतृणां सान्निध्ये अष्टाविंशति-कन्या-कैडेट्-सङ्घः अस्याः साहसिक-यात्रायाः भागः अस्ति।

‘राष्ट्रीय-क्रीडा-पुरस्काराः

प्रशासनेन पंचविंशत्युत्तरद्विसहस्रतमवर्षस्य ‘राष्ट्रीय-क्रीडा-पुरस्काराः उद्घोषिताः। भारतस्य मुख्य-महिला-बैडमिण्टन्-युगलं तृषा-जॉली तथा पुल्लेला-गायत्री-गोपीचन्दः इत्येताभ्यां सह विविध-क्रीडा-शाखानाम् अन्येभ्यः पञ्चदश उत्कृष्ट-क्रीडकेभ्यः क्रीडा क्षेत्रे तेषां प्रशंसनीयकार्याय ‘अर्जुन-पुरस्कारः’ प्रदास्यते। भारतस्य वरिष्ठ-फुटबॉल-क्रीडकः यशायाह-अरुमैनायगमः अर्जुन-पुरस्कारेण विभूषितो भविष्यति।

एतदतिरिच्य अथलेटिक्स्-प्रशिक्षकः परवीर-सिंहः, मुष्टिद्वन्द्व प्रशिक्षकः छोटे-लाल-यादवः, नेहा-नन्दकुमार-चौहानः च ‘द्रोणाचार्य-पुरस्कारेण’ सम्मानिताः भविष्यन्ति। तथैव ‘आर्मी-पैरालिम्पिक्-नोड्, पुणे’ संस्था ‘राष्ट्रीय-क्रीडा-प्रोत्साहन-पुरस्कारेण’ अलङ्कृता भविष्यति।

हॉकी-प्रतिस्पर्धा

एफआईएच-महिला-हॉकी-विश्वचषक-प्रतिस्पर्धायां भारतीय-महिला-दलम् अद्य सायं नेदरलैण्ड्स-देशस्य एम्सटेल्वीन-नगरस्थे वैगनर-हॉकी-क्रीडाङ्गणे स्वकीये द्वितीय-समूह-स्तरीय-द्वन्द्वे दक्षिण-अफ्रीका-दलेन सह स्पर्धिष्यते। एषा स्पर्धा भारतीय-मानक-समयानुसारं सायं सार्ध-षड्वादने प्रारप्स्यते।

भारतेन स्वकीयाभियानं चीनेन सह द्वे-द्वे इति रोमाञ्चक-समस्थितौ समारब्धम् , अपरत्र दक्षिण-अफ्रीका-दलं स्वकीये प्रथम-द्वन्द्वे इंग्लैण्ड-दलेन चत्वारि-शून्यं इत्यङ्कान्तरालेन पराजितम् । भारत-दक्षिण-अफ्रीका-दले समूह-डी मध्ये इंग्लैण्ड-चीन-दलाभ्यां सह स्थिते स्तः। अस्मात् समूहात् शीर्षस्थे द्वे दले द्वितीय-चक्रे प्रवेशं प्राप्स्यतः।

॥ इति वार्ताः ॥